

# **Microeconomia I**

**1r curs**

**Llicenciatura en Economia**

Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales

Universitat Rovira i Virgili

Curs 2008-09

**Aula A2.2**

Sessions: dilluns d'11 a 13 i dijous de 9 a 11  
del 15 de setembre al 18 de desembre de 2008

**Antonio Quesada**

Departament d'Economia · Despatx 314

Telèfon: 977 75 98 53

Adreça de correu electrònic: [aqa@urv.cat](mailto:aqa@urv.cat)

Hores de consulta durant el 1r quadrimestre: dilluns de 8 a 11 i dijous d'11 a 14

Pàgina web: <http://gandalf.fcee.urv.es/professors/AntonioQuesada/docencia.html>

# Programa

---

## *Part I. Fonaments de l'anàlisi de la interacció estratègica*

### **Tema 1. Introducció a la teoria dels jocs no cooperatius**

- LLIÇÓ 1 Què és un joc simultani?
- LLIÇÓ 2 Com es construeix un joc simultani?
- LLIÇÓ 3 Dominància entre estratègies d'un jugador
- LLIÇÓ 4 Una solució per als jocs simultanis basada en la dominància
- LLIÇÓ 5 Equilibri de Nash d'un joc simultani
- LLIÇÓ 6 Com es calculen tots els equilibris de Nash d'un joc simultani?
- LLIÇÓ 7 Què és un joc seqüencial?
- LLIÇÓ 8 Com es construeix un joc seqüencial?
- LLIÇÓ 9 Transformació d'un joc seqüencial en un joc simultani
- LLIÇÓ 10 L'equilibri de Nash d'un joc seqüencial
- LLIÇÓ 11 La inducció cap enrere aplicada a jocs seqüencials
- LLIÇÓ 12 L'equilibri perfecte en subjocs

---

## *Part II. Mercats amb molts compradors i pocs venedors*

### **Tema 2. Funcions de demanda dels consumidors**

- LLIÇÓ 1 Béns, preus i mercats
- LLIÇÓ 2 Funció d'utilitat i funció d'utilitat marginal d'un bé
- LLIÇÓ 3 Funció de demanda d'un bé d'un consumidor preu acceptant
- LLIÇÓ 4 Canvis d'una funció de demanda d'un bé d'un consumidor
- LLIÇÓ 5 Funció de demanda de mercat d'un bé
- LLIÇÓ 6 Excedent del consumidor calculat a partir d'una funció de demanda
- LLIÇÓ 7 Elasticitat preu de la demanda entre dos punts d'una funció de demanda
- LLIÇÓ 8 Elasticitat preu de la demanda a un punt d'una funció de demanda
- LLIÇÓ 9 Elasticitat preu de la demanda i despesa dels consumidors
- LLIÇÓ 10 Altres elasticitats de la demanda

### **Tema 3. Monopoli i duopoli**

- LLIÇÓ 1 Funcions de cost de producció d'un bé
- LLIÇÓ 2 El mercat monopolístic (o monopoli)
- LLIÇÓ 3 La solució del monopoli
- LLIÇÓ 4 Discriminació de preus
- LLIÇÓ 5 Competència potencial
- LLIÇÓ 6 El duopoli de Cournot
- LLIÇÓ 7 El duopoli d'Stackelberg

---

## *Part III. Mercats amb molts compradors i molts venedors*

### **Tema 4. El mercat perfectament competitiu**

- LLIÇÓ 1 Funció d'oferta d'un productor preu acceptant
- LLIÇÓ 2 Funció d'oferta de mercat
- LLIÇÓ 3 Excedent del productor i excedent dels productors
- LLIÇÓ 4 Trets del mercat perfectament competitiu

- LLIÇÓ 5 Equilibri d'un mercat perfectament competitiu
- LLIÇÓ 6 El Teorema de la mà invisible
- LLIÇÓ 7 Modificacions de l'equilibri d'un mercat perfectament competitiu
- LLIÇÓ 8 Control de preus i quantitats a un mercat perfectament competitiu
- LLIÇÓ 9 Impost sobre la quantitat venuda a un mercat perfectament competitiu

#### APÈNDIX

- LLIÇÓ 10 Problemes del mercat perfectament competitiu: externalitats
- LLIÇÓ 11 Problemes del mercat perfectament competitiu: informació asimètrica
- LLIÇÓ 12 Un exemple sobre la teoria del disseny de mecanismes

## Bibliografia

Els apunts s'han d'estudiar amb bolígraf i paper, comprovant un mateix tot el que diuen els apunts. És essencial fer exercicis (no tots sinó els que es cregui oportú) per a comprovar que s'ha entès el que expliquen els apunts. S'aconsella complementar l'estudi dels apunts amb la lectura d'algun manual que porti per títol "Economía", "Introducción a la Economía", "Introducción a la Microeconomía" o algun de similar. Els següents són tres possibles candidats.

- ▶ Krugman, Paul i Wells, Robin (2006): *Introducción a la Economía: Microeconomía*, 1a edició. Editorial Reverté: Barcelona.
- ▶ Mankiw, N. Gregory (2007): *Principios de Economía*, 4a edició. Thomson: Madrid.
- ▶ Parkin, Michael (2004): *Economía*, 6a edició. Pearson Educación: Mèxic.

## Avaluació

Hi ha dues convocatòries d'avaluació per a aprovar l'assignatura. En primera convocatòria l'estudiant ha de triar una de les dues següents opcions d'avaluació.

- Opció 1: la nota final es determina exclusivament realitzant l'examen final del dimecres 14 de gener del 2009 (12:00).
- Opció 2: la nota final es determina durant el curs realitzant exàmens parcials. De cada tema es farà un examen de tipus test amb 20 preguntes, 4 opcions per pregunta i penalització d'1/3 per error (dates: 6/10/08, 23/10/08, 20/11/08 i 15/12/08). Cada test representa el 10% de la nota final. Es faran dues proves escrites més, una dels temes 1 i 2 (30/10/08) i l'altra dels 3 i 4 (18/12/08). Cada prova escrita representa el 30% de la nota final. Cada prova escrita consistirà en exercicis numèrics, problemes per a analitzar i preguntes teòriques. Paral·lelament, intervencions encertades i de mèrit durant les classes es traduiran en punts addicionals a la nota final de curs.

En segona convocatòria la nota final es determina mitjançant l'examen final final del dissabte 27 de juny de 2009 (12:00). Els exàmens finals de les dues convocatòries consistiran en preguntes de tipus test, exercicis numèrics, problemes per a analitzar i preguntes teòriques.

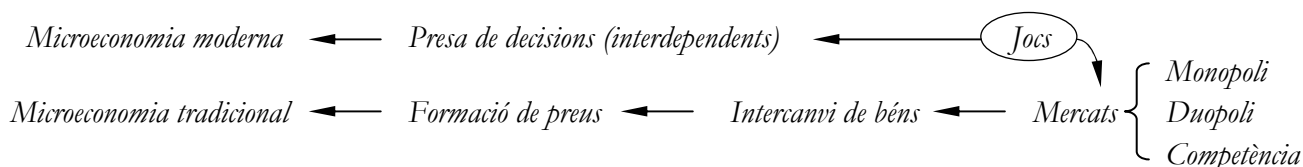
## Introducció

La Microeconomia moderna és, en essència, una teoria de la decisió i, en particular, de la decisió presa tenint en compte els beneficis i costos que genera la decisió a fi d'aconseguir el màxim benefici de la decisió un cop s'han descomptat els costos. La Microeconomia moderna és heredera i continuadora de la Microeconomia tradicional, que fou, en essència, una teoria dels preus. El present curs de Microeconomia I s'organitza al voltant d'aquests dos conceptes: decisió i preus.

La Microeconomia moderna s'ocupa de tot tipus de decisions: individuals, col·lectives i estratègiques (= interdependents). El curs posa l'èmfasi en el tercer tipus de decisió: aquelles on el còmput del benefici net que genera la decisió per a qui l'ha pres depèn de les decisions d'altres agents. La Microeconomia moderna disposa d'una eina per a analitzar la presa de decisions interdependents: la teoria dels jocs. La teoria dels jocs permet analitzar pràcticament tot fenomen social que es vulgui explicar en termes de les decisions d'individus, ja que un joc és una representació abstracta del procés i del context en què es prenen decisions interdependents. Donada la rellevància de la teoria dels jocs per a analitzar la presa de decisions interdependents, el curs s'inicia presentant els fonaments de la teoria dels jocs.

La segona part del curs presenta els fonaments de la teoria dels preus, això és, s'expliquen els models bàsics sobre com es determinen i canvien els preus de béns (i serveis). La Microeconomia moderna conceptualitza els preus com a resultat de les decisions relatives a l'intercanvi de béns, és a dir, decisions relatives a la compra i venda de béns. Els preus expressen el cost (per al comprador) d'obtenir un bé i, alhora, el benefici (per al venedor) de desfer-se'n del bé. En general, els preus són resultat de decisions interdependents per part de compradors i venedors. La interacció organitzada entre compradors i venedors d'un bé s'anomena mercat del bé. Atesa la naturalesa interdependent de les decisions de compra i venda, els mercats es poden representar i conceptualitzar com a un tipus de joc i d'aquí la utilitat d'iniciar el curs amb la teoria dels jocs.

Al llarg del curs s'estudiarà com es determinen els preus a tres tipus de mercats, que han esdevingut mercats de referència amb què comparar altres mercats: el mercat monopolístic (o monopoli), el mercat duopolístic (o duopoli) i el mercat de competència perfecta (o mercat competitiu). El que separa un mercat dels altres és el nombre de venedors: n'hi ha només un al monopoli; dos al duopoli; i "molts" al de competència. L'esquema següent serveix de resum de tot l'anterior.



El problema de fons a analitzar amb els tres mercats anteriors consisteix a determinar com influeixen sobre els preus el nombre de venedors a un mercat. Com més petit és el nombre de venedors a un mercat, menor és la interdependència entre ells i, per tant, més capacitat té un venedor de prendre decisions sense veure's afectat pel que decideixen els demés venedors. Aquesta independència respecte dels altres venedors s'anomena "poder de mercat". En principi, sembla raonable esperar dels venedors que intentaran augmentar el seu poder de mercat. La qüestió que pretenem resoldre és doble: (i) com afecta la modificació del poder de mercat dels venedors als preus?; i (ii) com afecta aquesta modificació al benestar dels consumidors?